

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 26. lib. Genes. in quo describitur peregrinatio Isaac ejusque Benedicto, puteorum apertura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

FASCICULUS VII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum,

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 26. lib. Genes. in quo describitur peregrinatio Isaac ejusque Benedictio, puteorum apertura.

N.42. Considera: **C**hristianum hominem Viatorem hujus mundi, ut suo satisfaciat muneri & officio, debere se ita gerere, ut dici de illo valeat, quod dicit de Isaaco S. Scriptura hujus cap. v. 13. *Ibat proficiens atque succrescens, donec magnus vehementer effectus est.* In Baptismatis Lavacro efficimur oves tonsæ: quia veteris Adami terrena indumenta exuimus, induentes novi Adami candorem; inde ascendendum instar gregum tonfarum Canticorum 4. v. 2. de virtute videlicet in virtutem. *Nulli servo Dei in eodem statu diu esse conceditur, ait S. Bernardus Epist. ad ff. de vita solit. Aut semper proficiendum, aut deficiendum est; aut sursum nititur, aut ad inferiora urgetur. Ut quis caelo dignum se reddat, parvulos imitetur necesse est Matth. 18. At quid parvulis à natura magis inditum, quàm omni tempore, dormiant sive vigilent tacitis augmentis crescere, & in statura progredi? quare etiam Christus Dominus discipulos suos non viros, sed pueros appellat. Joan. 21. dicens: Pueri nunquid pulmentarium habetis? pueros inquam appellat, ut sicut illi in corpore, ita discipuli in virtute incrementa acquirant. Quamdiu hic vivitur, nulli Christiano fas est exclamare cum Petro Matth. 17. Bonum est nos hic esse, sufficit has & has virtutes obtinuisse: sed obtemperandum verbis Christi: Ecce! ascendimus Jerosolymam, non corporis gressibus, sed virtutum exercitiis. Completò hujus peregrinationis cursu, non ante auditur: Dormite jam, & requiescite. Matthæi 26. Regius Vates plurimos annos consumpserat in virtutis studiò: erat in precibus assiduus, in charitate erga Deum & proximum igneus, in mortificatione continuus. Verbò in omni bonorum operum exercitio indefessus; nec tamen unquam sibi quiescendum ratus, exclamabat quotidie. Dixi, nunc cepti Psal. 76. quærit Joannes de S. Geminiano; cur caelestis sponsus dilectif-*

lectissimæ suæ staturam palmæ potiùs, quàm alteri assimilârit arbori, inquiens Canticorum 7. *Statura tua assimilata est palma.* Quid enim præ aliis natura dedit huic arbori? sed ingeniosè ociùs respondens ait: palma quò annosior, eò fructuosior. Arbores reliquæ cum proficiunt ætate, deficiunt fructu, steriles effectæ; palma verò quò magis crescit ætate, crescit fertilitate magis. Talem ergo se exhibeat Christiana anima, si Sponsæ Christi nomen & omen habere cupit: quò plures in ætate numerat annos, eò plures in spiritali profectu virtutes numeret: ne dum non progreditur, regrediatur. *Iustorum semita*, ait sacer textus Proverb. 4. *Quasi lux splendens procedit, & crescit usque ad perfectum diem.* Justus proinde dici non merebitur, qui adeò sibi de obtenta Justitia blanditur, ut quò ulterius crescat ipsius Justitia, non inveniat. Non comprehensores in hac vita Justitiæ, sed sectatores beatos prædicat divina sapientia: *Beati qui esuriunt Justitiam &c.* Et hinc non se terminum sed *viam* nominat, inquiens: *Ego sum via:* ad quem autem finem datur via, quàm ad prosequendum iter? amulari nos oportet Cherubica animalia, quæ in admirando suo raptu viderat Propheta Ezechiel c. 1. asserens: *Non revertebantur, cum incederent: sed unumquodque ante faciem suam gradiebatur.* Age igitur Christiane Lector in stadio perfectionis posite, gradiaris & tu tot virorum illustrium exempla sequens, qui illud strenuè gradiebantur non reversi ad vitia, quibus ante assueverant. Non sit tibi molestum, in hac progredi semita, quando æternâ quiete frui poteris in meta, dicturus aliquando cum gentium Doctore: *Cursum consumavi:* stadium longum non est, quod vix punctum vocari poterit respectu termini, qui te cursorem exspectat. Tunc autem, quod in cursu tuo neglexeris, totâ æternitate non reparabis amplius. Curre igitur velocissimè, quia tempus, quod cursui tuo destinatum est, non currit tantum, sed evolat, & de hodierno die te non facit certum. *Currendum ergo & agendum est modò, quod in æternum expediat,* hortatur me & te sanctissimus & perfectionis studiosissimus meus Legislator S. Benedictus in sua Regula.

Considera porrò: Quomodò Deus impiis tanquam instrumentis utatur, quibus justos in vita cruciet: sic enim Palæstinis usus est ad vexandum Isaac, dum ei puteos à Servis Abraham olim effossos obstruxere. Verum sicut Isaac illatam sibi injuriam æquò supportavit animo, novos fodiendò puteos, ita nos Christianos docet; quâ men-

te ferre debeamus cruces & injurias, ab impiis inferendas, nec inde moveri, ut à piis operibus & virtutum exercitio desistamus, sed continuo novos puteos meritorum aquis repletos comparemus, audituri, quod audiit Isaac v. 24. hujus cap. *Noli timere, quia ego tecum sum.*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 27. lib. Genes. in quo describitur Paterna Benedictio data Jacobo, & inde exorta indignatio & invidia Esau.

N.43. Considera: **Q**Uam verissimè mellifluus Doctor invidiam nominet *malum intestinum & domesticum*, Serm. 29. in Cant. Non enim extraneorum pectora, sed etiam proximè cognatorum fatali inficit venenò, ut suò exemplò hìc docuit Esau, Germano suo paternam Benedictionem invidens, ad quam tamen Jus omne jam antea vendiderat. O insensate Esau! quid tot in fronte rugæ? quid tuus in vultu pallor, in labiis tremor, in dentibus stridor, in ore murmur, in manibus jactantia tibi proderit? nunquid per hæc invidiæ tux signa parentem movebis, ad revocandam Benedictionem Jacobo semel datam? hoc tantum agis, ut tortorem & carnificem tui agas: an enim nescis invidiam ferro similem esse, quod à sanguine, quem fudit, rubiginem attrahit, à qua exeditur? nonne invidia priùs in propria sævit viscera, quàm lædat proximi bona? hinc effatum est regis sapientissimi Proverb. 14. *Putredo ossium invidia.* Omnia alia vitia à boni cujusque specie aut voluptate ortum habent, sola invidia ex sui tormento. Quare Curtius l. 8. asserit: *Invidi homines nil aliud sunt nisi ipsorum tormenta.* Enim verò si quæras avarum Euclionem: cur tam sordidè vivat, dies noctesque sine quiete transigat? reponet: recreari oculos suos, pascique fulgore auri argentique, quod in Arca repositum cernat. Ambitiosum si interrogas: cur toties terat Aulæ limina? sit in labore tam assiduus, in servitio tam infatigabilis? reponet ille: nil in humanis rebus gloria & honore, quem obtenturum se speret, majus esse. Si scisciteris ex helluone: cur in bestiam degenerans, ad eò se cibis & potu ingurgitet, non ægrè ferens dolores capitis, debilitates stomachii? reponet ille: *Vinum lætificat cor hominis.* Verbò: cuiuslibet vitio videtur inesse utilitas ac delectatio aliqua, sola invidia hìs caret. Anacharsis invidiam *feram* nominare consueverat,